

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
Кафедра спортивних та рекреаційних ігор

Каратник І. В.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БАДМІНТОНУ. ОСНОВНІ ПРАВИЛА ГРИ

Лекція з навчальної дисципліни
„ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СПОРТИВНИХ ІГОР”

для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
на засіданні кафедри
спортивних та рекреаційних ігор
« ____ » _____ 201_ р. протокол № _
Зав.каф _____ Ковцун В.І.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БАДМІНТОНУ. ОСНОВНІ ПРАВИЛА ГРИ

1. Зародження та розвиток бадмінтону в світі.
2. Історія розвитку вітчизняного бадмінтону.
3. Розміри корту. Інвентар.
4. Основні правила гри. Судді на корті.

1. Зародження та розвиток бадмінтону в світі.

Бадмінтон – спортивна гра з ракеткою та воланом. Існує багато версій щодо виникнення цієї гри. Певні судження та деякі об'єктивні факти вказують на те, що сучасний бадмінтон виник з стародавньої гри у волан.

Прийнято рахувати, що бадмінтон виник в давнину на островах Малайського архіпелагу, звідки розповсюдився в країни Південно-Східної Азії. В XIV ст. в Японії з'явилася гра „ойбане” (Hagoita, або Obahe), що в перекладі означає „літаюче перо”. Ракетки для цієї гри виготовлялися з імператорського дерева (*Paulownia tomentosa*), м'ячиком була недоспіла і спеціально висушена сім'яна коробочка цього ж дерева, в її верхню частину віночком були встромлені маленькі пір'їнки. В одному із давніх манускриптів розповідається, що в 1122 році до нашої ери, в Китаї, під час правління династії Чу, грали в м'яч з пір'ями. Гра називалася „ди-дзяу-ци”. Три – чотири гусячих пер з'єднували в одне ціле ободком, а грали дерев'яними ракетками.

152. GIRLS PLAYING AT HANE (NEW YEAR'S GAME)

До великої сенсації призвели наскальні рисунки, знайдені в Індії, яким за підрахунками археологів біля двох тисяч років. На рисунках зображені гравці

так званої „пеони” (пуне) – праобраз сучасного бадмінтону. У Франції гра схожа на бадмінтон називалася „же-де-пом”, що в перекладі означає „гра з яблуком”. В Росії гра схожа на бадмінтон була під назвою „леток”. В Європі гра „Jeu de volant” або „soguantin” вперше згадується на початку XVI ст.

Відомий венеціанський мандрівник Марко Поло (1254-1324) свідчив про розповсюдження гри в м'яч з пір'ями в багатьох азіатських країнах.

В 1650 році королева Швеції Крістіна для гри в «м'яз з пером» побудувала корт неподалік від Рояль Паласу (королівського замку) в Стокгольмі, де вона грала в цю гру зі своїми придворними слугами й гостями з інших країн. В Англії у XIX столітті «гра у волан» особливої популярності набула у маєтку герцога Бофорта. Герцог був покровителем асоціації «гри у волан», власником Франт Холлу, де і зараз знаходиться одна з найкращих колекцій античних ракеток і воланів. В 1860 році Ісаак Сиратт видав у світ книгу «Бадмінтон-Батлдор-нова гра», де були описані перші правила гри. Англійські офіцери, які проходили службу в Індії, виявили зацікавлення цією грою, заснували у 1875 році офіцерський клуб «Фолькстоун». Першим президентом Асоціації «гри у волан» став полковник Долбі, який також брав активну участь у творенні нових правил гри.

Точно відомо, що бадмінтон був завезений в Англію з Індії. Саме з Індії в 1872 році повернулася група офіцерів англійських колоніальних військ, які продемонстрували гру з воланом в курортному містечку Бадмінтон, що недалеко Лондона, в графстві Глостершир. **1872 рік** вважають роком народження спортивної гри в волан, яка отримала назву „бадмінтон”. В цьому ж році граф Бьюфорт створив в своєму маєтку спортивний клуб „Бат Бадмінтон Клуб”. В цьому ж клубі були розроблені спеціальні ракетки, м'ячі та правила для нової гри.

Сучасний бадмінтон розпочався з кінця XIX ст., перші клубні турніри були жорстко регламентовані. Наприклад, чоловікам, згідно статуту клубу, строго наказувалося виступати в костюмах за тодішньою модою: чорний піджак і високі чоботи. Жінкам дозволялося грати тільки в довгих спідницях і капелюхах.

В березні 1898 року відбувся перший офіційний турнір з бадмінтону, а 4 квітня 1899 року в Лондоні – проведений перший всеанглійський чемпіонат. Кількість клубів за період 1901-1911 років збільшилась у декілька разів.

Бадмінтон поступово завойовував популярність. Почалося і виробництво воланів. Перший патент на їх виготовлення був виданий в Англії у 1898 році міс Енні Джексон.

5 липня **1934 року** в Лондоні створена **Міжнародна федерація бадмінтону – IBF (INTERNATIONAL BADMINTON FEDERATION)**, що дозволило розвиватися бадмінтону як самостійному виду спорту. В 1935 році президентом був вибраний сер Джордж Алан Томас.

Згідно статуту ІБФ з 1948 року раз в три роки проводиться розіграш Кубка Томаса (з 1982 року раз в два роки) (сер Томас 29 разів представляв країну на міжнародних турнірах в період з 1902 по 1929 роки, 21 раз ставав чемпіоном відкритого чемпіонату Англії та 90 разів перемагав в різних національних турнірах) (серед національних чоловічих команд) і Кубок Убер (з 1955 року) (з 1984 року раз в два роки) (Бетті Убер – 13-ти разова переможниця відкритого чемпіонату Англії) серед національних жіночих команд.

Міжнародна федерація проводить також ряд офіційних особистих турнірів. Одним із них є Відкрита першість Англії, яка проводиться у

Вімблдоні, та колись рахувалась неофіційною першістю світу. Вперше Відкрита першість Англії відбулася в 1899 році.

З 1963 року проводиться Кубок Гельвеції (Швейцарія).

В 1967 році був заснований Європейський Союз бадмінтону – EBU (EUROPEAN BADMINTON UNION).

Проводяться Чемпіонати Європи і Азії. З 1968 року проводиться особистий чемпіонат Європи, а з 1972 і командний чемпіонат Європи.

Перший офіційний особистий **Чемпіонат світу пройшов** в травні **1977 року в м. Мальме (Швеція)**. Переможцями першого чемпіонату світу були: серед жінок – Л.Кеппен (Данія); серед чоловіків – Ф.Дельфс (Данія); серед жіночих пар – Е.Тогану-Е.Уено (Японія); серед чоловічих пар – Чун Чун-Дж.Вахджуді (Індонезія); серед змішаних пар – С.Сковгород-Л.Кеппен (Данія).

В 1977 році на 79-й сесії Міжнародного олімпійського комітету (МОК) в Празі ІБФ була визнана керуючою організацією бадмінтону, яка відповідає критеріям Олімпійської хартії.

Змагання по бадмінтону традиційно включаються в програми Азіатських ігор та Ігор Британської співдружності. На Олімпійських іграх 1972 року в Мюнхені проводилися показові виступи по бадмінтону. З 1992 року бадмінтон входить в програму Олімпійських ігор.

Етапи історичного розвитку бадмінтону:

Етап	Тривалість	Спрямованість етапу
I	2 тис.до Р.Х. – 1650 Р.Х.	Праобраз бадмінтону. «Гра у олан».
I	1650-1898 рр.	Становлення гри «Бадмінтон».
I	1898-1972 рр.	Міжнародний розвиток адмінтону, як вид спорту.
I	1972-1992 рр.	Входження «Бадмінтону» в олімпійську родину видів спорту.
V	1992-сучасність	Новітній розвиток «Бадмінтону»

В 2006 році Міжнародна федерація бадмінтону (ІБФ) змінила свою назву і тепер називається Всесвітня федерація бадмінтону (BWF).

З 2006 року також були введені нові правила гри в бадмінтон. Основні зміни стосувалися: гра ведеться до 21 очка (а не як колись чоловіки та пари до 15 очок, а жінки до 11 очок); кожен розіграш приносить очко (а не як згідно старих правил очко можна було здобути тільки на своїй подачі, а на подачі суперника можна було тільки забрати подачу); при парній грі пара має тільки одну подачу, і при її втраті подачу здобувають суперники (згідно старих правил

кожна пара, не враховуючи першої подачі в геймі, мала по дві подачі). Також був період (старих правил), коли Міжнародна федерація на пів року ввела була правила – гра велася з п'яти геймів (партій) до 7 очок, очко здобувалося лише на своїй подачі (перемагав гравець який перемагав у 3 геймах). Також з 2014 року Всесвітня федерація вводить експериментальні правила на певних змаганнях, коли гейм триває до 11 очок, а матч (гра) відбувається з 5 геймів (до перемоги у трьох).

Загалом 10 країн протягом 1992-2012 років на Олімпійських іграх з бадмінтону ставали призерами змагань. Найбільше медалей (16 золотих, 8 срібних та 14 бронзових) у команди Китай; на другому місці команда Південної Кореї (6 золотих; 7 срібних; 5 бронзових медалей); на третьому – Індонезія (6 золотих, 6 срібних, 6 бронзових); далі відповідно Данія (1; 2;3), Малайзія (3 срібних, 2 бронзових медалей), Великобританія (1 срібна, 1 бронзова медаль), Нідерланди та Японія по 1 срібній медалі, Індія та Росія по одній бронзовій медалі.

2. Історія розвитку вітчизняного бадмінтону.

1957 рік вважається роком народження вітчизняного бадмінтону, коли представники СРСР В.Демін, Н.Соколов, С.Замуруєва, Н.Калашніков на **Всесвітньому фестивалі молоді і студентів** у Москві зустрілися із закордонними спортсменами – бадмінтоністами.

В 1959 році був проведений перший особистий чемпіонат Москви. Переможцями стають В.Демін та С.Замуруєва.

В 1960 році відбулася перша спортивна зустріч між містами Львів – Москва, яка пройшла поблизу Львова в Сокільниках у спортивному залі „Шахтар”. Саме львів'яни були першими на Україні, які зайнялися спортивним бадмінтоном. Серед бадмінтоністів Львова виділялися такі спортсмени: Богдан Олійник, Євгеній Шпаргала, Володимир Дерій, Володимир Панін, Я.Гавур, Є.Горбанський, В.Погорілий, Я.Утрисько, В.Сущенко, Агнія Карцуб, Олімпіада Марчева (Большая), К.Немеш.

В грудні 1961 року в московському манежі ЦСКА відбувся старт перших офіційних всесоюзних командних змагань. Турнір зібрав московські колективи: „Труд”, „Буревісник”, збірні команди Харкова, Львова, Ленінграду, московської області, Алма-Ати і Душанбе. Третє місце отримала збірна команда Харкова.

В 1962 році вже зустрічались команди республік (УРСР, БРСР, РРФСР, АзРСР, КазРСР, ТаджРСР), а також міст Москви і Ленінграду.

В 1962 році відбувся перший чемпіонат УРСР. Чемпіонами стають: серед жінок - А.Карцуб (м. Львів), серед чоловіків - В.Лівшиц (м. Харків). Серед інших львівських призерів були: перше місце в жіночій парі отримали А.Карцуб - О.Марчева; перше місце в змішаній парі отримали Б.Олійник - О.Марчева; чоловіча пара Б.Олійник-В.Дерій стали срібними призерами.

Щороку в Москві розігрувався Кубок космонавтів СРСР. Володарями Кубку ставали такі українські команди: „Метеор” і ДІБІ (Дніпропетровський інженерно – будівничий інститут) із Дніпропетровська.

У Дніпропетровську був організований потужний спортивний осередок бадмінтону. Олег Лобизнов, який організував секції бадмінтону, пізніше

отримав звання заслуженого тренера України. Анатолій Гайдук і Поліна Дедик започаткували гру в волан у заводському спортивному клубі „Метеор”. Імена бадмінтоністів м. Дніпропетровська відомі на цілу країну, найбільш знані – Ірина Шевченко, Костянтин Вавілов, Микола Пешехонов, Анатолій Єршов, Наталя Дамаскіна, Надія Литвинчева, Алла Продан, Володимир Шиян.

Піонером бадмінтону в Києві вважають вчителя фізичного виховання одного із дитячих санаторіїв Володимира Томашевського, в минулому відомого майстра з боксу. Першими хто досягнув найвищих результатів з київської секції стали Ніна Мякішева та Віктор Швачко (неодноразовий чемпіон країни).

Чемпіонати країни (СРСР) по бадмінтону проводяться з 1963 року. В 1964 році в одиночній категорії львів'янка А.Карцуб стала бронзовою призеркою Всесоюзного чемпіонату. В 1965 році чемпіонами СРСР в жіночій парній категорії стали львів'янки А.Карцуб та О.Марчева (Большая). В 1968 році вихованець львівського бадмінтону В.Андропов у парі з харків'янином В.Лівшицем стали срібними призерами першості СРСР.

Радянські бадмінтоністи свій перший міжнародний матч провели в 1967 році з командою ГДР.

Юнацькі першості СРСР по бадмінтону беруть свій початок з 1969 року.

З 1971 року проводяться змагання на Кубок СРСР.

З січня 1975 року СРСР був прийнятий в Міжнародну федерацію бадмінтону. Цього ж року Федерація бадмінтону СРСР вступила в Європейський союз бадмінтону.

Команда радянського союзу вперше виступила на юніорській першості Європи в 1975 році.

Бадмінтоністи СРСР дебютували на чемпіонаті Європи в 1976 році, в столиці Ірландії м. Дубліні, де зайняли сьоме місце.

В 1977 році вперше в Радянському союзі був проведений Кубок Гельвеції, який закінчився перемогою радянських спортсменів.

У 1984 році спортсмени радянського союзу вперше прийняли участь в змаганнях Кубка Томаса, а 1986 року жіноча команда стала учасницею Кубка Убер.

В 1988 році Федерація бадмінтону СРСР організувала у Москві етап розіграшу Кубка Європейських чемпіонів.

Чемпіонати України з бадмінтону проводяться з 1992 року.

В Дніпрі, Харкові, Одесі, Києві, Миколаєві, Львові, Донецьку, Вінниці, Лисичанську, Івано-Франківську, Житомирі створені хороші школи бадмінтону, які дозволяють виховувати висококласних спортсменів, проводити турніри різного рівня для дітей, дорослих, любителів і ветеранів цього виду спорту.

В 2009 році вперше в Україні пройшов міжнародний турнір серії International Challenger – Kharkov International, який став щорічним і збирає багатьох сильних гравців не тільки Європи, але й світу.

На Іграх XXV Олімпіади в Барселоні (Іспанія) 1992 року у бадмінтоні розігрувалося 4 комплекти медалей (в одиночному та парному розрядах, чоловічих та жіночих). На наступних Олімпійських іграх (Атланта 1996 рік) було добавлено ще один комплект нагород - у змішаному розряді змагань.

На Іграх XXVI Олімпіади в Атланті (США, 1996 рік) вперше самостійною командою виступили спортсмени України. Бадмінтон представляли вихованці СДЮШОР "Метеор" (м. Дніпропетровськ) – Владислав Дружченко, Олена Ноздрань і Вікторія Євтушенко. Дані спортсмени також представляли Україну і на XXVII Іграх Олімпіади у Сіднеї (Австралія 2000р.). Однак, вони не досягли значних результатів.

На Іграх XXIX Олімпіади в Пекіні (Китай, 2008 рік) команду України представляли спортсмени того ж Дніпропетровського СДЮШОР "Метеор" Владислав Дружченко та Лариса Грига. Здобутком є те, що Лариса Грига поступилася в 1/16 фіналу.

На іграх XXX Олімпіади в Лондоні (Англія 2012 рік) (приймало участь 51 країна) команду України представляли Дмитро Завадський (м. Харків) та Лариса Грига (м. Дніпропетровськ). Дмитро Завадський зайняв друге місце в підгрупі, отримавши в кінцевому результаті 17/32 місце, Лариса Грига після третього місця в підгрупі розташувалася на 33/46 місці.

На іграх XXXI Олімпіади в Ріо-де-Жанейро (Бразилія 2016 рік) (приймало участь 45 країн). Команду України представляли Артем Почтарьов (м. Харків) та Марія Улітіна (м. Дніпро). Марія Улітіна грала в 1/8 фіналу одиночних зустрічей, це найкраще досягнення українських бадмінтоністів на Олімпійських іграх.

На даний час в Україні проводяться всеукраїнські та міжнародні змагання, кубки та турніри для різних за кваліфікацією і віком спортсменів. Найбільш відомі з них – Кубок України, „Харків-Інтернешнл”, Міжнародний турнір ім. Гайдука (м. Дніпропетровськ). До національної команди України входять: серед чоловіків – Валерій Атращенко, Дмитро Завадський, Кирило Леонов, Артем Почтарьов, Данило Боснюк; серед жінок – Єлизавета Жарка, Марина Ільїнська, Наталія Войцех, Юлія Казарінова, Марія Улітіна (2019 рік).

Серед спортсменів-бадмінтоністів Львівщини за роки незалежної України найвищих результатів досягли МСМК Ірина Колоскова (основна збірна України), МС України Оксана Гречанюк (кандидат збірної України), МС України Христина Джангобекова (основна збірна України), МСУ Владислав Гуркало (кандидат збірної України), МСУ Андрій Панін (резерв збірної України), МСУ Назар Палюх (резерв збірної України), МСУ Тетяна Лема (резерв збірної України), МСУ Любов Ціж, МСУ Іван Книш, МСУ Іван Каратник, МСУ Алтунян Роман (кандидат збірної України), МС України Олександр Чакалов (кандидат збірної України).

Згідно класифікації видів спорту наведеної В.Н.Платоновим (1997 р.), у залежності від особливостей тренувальної та змагальної діяльності спортсменів бадмінтон відносять до першої групи – атлетичні види спорту, пов'язані з граничною активною руховою діяльністю спортсмена.

Згідно класифікації видів спорту, які входять до Олімпійських ігор, бадмінтон відноситься до спортивних ігор.

За способом визначення результату в змаганнях бадмінтон відноситься до видів спорту, у яких спортивний результат визначається обумовленим кінцевим ефектом, але змагання не обмежені часом їх проведення.

Щодо бадмінтону в шкільній програмі, то він є серед видів спорту, які можуть бути включені в програму для загальноосвітніх навчальних закладів 1-11 класів предмету „Основи здоров’я і фізична культура”.

3. Розміри корту. Інвентар.

Корт (майданчик) для гри в бадмінтон прямокутний, для одиночних ігор довжина **13,4 м.** та ширина **5,18 м.**, для парних ігор довжина **13,4 м.** та ширина **6,1 м.**, з шириною ліній **40 мм.** Лінії входять в розміри корту. Ближня лінія подачі знаходиться на відстані 1,98 м. від сітки. Середня лінія, розташована між лінією подачі та задньою лінією, ділить майданчик на два рівні поля (праве та ліве), і розташована на відстані 3,05 м. від бічної лінії поля для парної гри.

Сітка повинна кріпитися на стійках висотою 1,55 м. від поверхні корта. Сітка має бути зроблена із тонкої капронової нитки темного кольору та однакової товщини, з розмірами ячеек від 15 до 20 мм. Ширина сітки (по вертикалі) 760 мм. і довжина не менше 6,1 м. Верхній край сітки в центрі не має опускатися нижче 1,524 м., та над бічними лініями корту повинен бути на висоті 1,55 м.

Волан має бути зроблений з натуральних («пір’яні») або синтетичних («пластикових») матеріалів. Незалежно від матеріалу характеристики польоту волана повинні бути схожі до тих, які має натуральний пір’яний волан. Професійні спортсмени тренуються й грають тільки пір’яними. Пластиковими воланами грають аматори. Вони мають трохи іншу траєкторію польоту, проте набагато довше служать.

Пластикові волани відрізняються за формою «спідниці», по швидкості, а також по кольору. За швидкістю розрізняють три типи воланів: повільні, середні й швидкі. Швидкість волана можна визначити по кольору стрічки на голові волана. Зелена відповідає повільному волану, синя – середньому, а червона – швидкому. Пластикові волани випускають в основному білі й жовті. Жовті волани використовують в залах з поганим освітленням.

Пір’яні волани відрізняються по матеріалу головки волана й по якості пера. Головка волана складається з коркової пробки, вкритої оболонкою тоненької шкіри. Волан складається із 16 пір’їн, довжина яких може коливатися від 64 до 70 мм., але на кожному волані вони мають бути однакової довжини. Пір’я підбирається з особливою старанністю – звичайно з одного однорічного гусака вискубують пір’я на один волан по 8 з кожного крила. Пір’їни повинні бути вологими, інакше вони швидко ламаються в гір. Маса волана повинна коливатися в межах 4,74 – 5,50 г.

Ракетка для гри в бадмінтон складається з таких частин: ручка, стержень, перехідник (якщо є), обід, струнна поверхня. Розміри ракетки мають бути не більше 680 мм. в довжину та 230 мм. в ширину. Спершу ракетки виготовлялися з дерева. Сучасні ракетки виготовляються з різних матеріалів: від вуглепластика до алюмінію, сталі, карбону, графіту і титану. Завдяки їм снаряд витримує натяг струн і навантаження ударів. Ракетки для професійних гравців, як правило, виконуються з композиційних матеріалів на основі вуглеволокна і з застосуванням вбудованих конструктивних елементів з інших

матеріалів. Ракетки для аматорів та початківців часто можна відрізнити за наявністю «трійника» - візуально помітного Т-подібного вузла в місці з'єднання стержня і обода. У середньому маса ракетки становить 74-100 грам. До основних фізичних характеристик ракетки, що впливає на її ігрові властивості, поряд із масою, відноситься також розташування центру ваги (так званий «баланс»), жорсткість стержня і обода на вигин. Не рідко в залежності від цих характеристик одні ракетки частіше рекомендують гравцям з атакуючим і силовим стилем гри, тоді як іншим з захисним стилем гри. Більшість професійних гравців використовують спеціальні намотування на ручку ракетки.

Спершу **струни** виготовлялися з натуральних матеріалів, зараз вони практично завжди синтетичні. У спортивному бадмінтоні застосовують струни, що являють собою переплетення синтетичних мікрОВОЛОКОН і складаються з осердя, обплетення і оболонки. Сила натягу струн в середньому становить 9-14 кг. Діаметр струн знаходиться в межах від 0,6 до 0,8 мм, на перетягування однієї ракетки потрібно приблизно 10 м струни. Процес натягування ракетки складається з двох етапів: на початку струни пропускають через отвори в ободі і переплітають один з одним, потім послідовно натягують. Якісне натягування, істотно впливає на ігрові властивості ракетки, можливе лише на спеціальному верстаті, що забезпечує жорстке закріплення обода ракетки в декількох точках, дозоване зусилля натягу і послідовну фіксацію вже натягнутих струн спеціальними затискачами.

4. Основні правила гри. Судді на корті.

Перед початком зустрічі, суддя виконує кидок волана або монети. Сторона, якій пощастило, має зробити вибір: подавати чи приймати першою, або розпочинати гру на тій чи іншій стороні корту. Відповідно сторона, що програла виконує ті функції, які їй залишилися.

Зустріч (матч) проводиться із максимум трьох геймів (партій), до перемоги однієї із сторін в двох геймах. Сторона, яка перша набирає 21 очко виграє гейм, крім випадків:

- якщо рахунок в геймі 20 - 20, сторона, яка першою набирає різницю в 2 очка - виграє його;

- якщо рахунок стає 29 – 29, сторона, яка забиває 30 – те очко перемагає.

Сторона, яка виграла розіграш – добавляє до свого рахунку очко. Вона і буде подавати в наступному розіграші. Сторона, яка виграє гейм - подає на початку наступного гейму.

Гравці міняються сторонами в таких випадках: в кінці першого гейму; до початку третього гейму (якщо такий буде); в третьому геймі, протягом однієї зустрічі, коли одна із сторін першою набере 11 очок.

Якщо гравці забули помінятися сторонами, вони мають це зробити зразу ж після того, як помилка була виявлена і волан знаходився не в грі. Рахунок залишається без змін.

Жодна з сторін під час подачі не повинна спричинювати недоречну затримку, після того, коли гравці готові до подачі. Подаючий і приймаючий мають стояти в межах по діагоналі протилежних сторін корту, не торкаючись

ліній, які обмежують певний прямокутник. Стопи двох ніг подаючого та приймаючого мають залишатися в контактi з поверхністю корту, в постійному положенні від початку подачі до кінця. В момент подачі волан має знаходитися нище талії подаючого. Талією вважається уявна лінія навколо тіла в найнищій частині ребра подаючого. Рух ракетки при подачі має бути безперервним від початку до кінця. При спробі подати, подаючий не має промахнутися по волану. Як тільки гравці приготувалися, перший поступальний рух ракетки подаючого має рахуватися початком подачі. Подача вважається завершеною, як тільки подаючий вдарить ракеткою по волану, або у своїй спробі промахнеться. В парах, під час подачі, партнери мають зайняти таке положення в межах їх відповідних прямокутників, щоб не заступати подаючого і приймаючого.

Гравці мають подавати і приймати у відповідних правих сторонах своїх кортів, якщо рахунок не відкритий, або подаючий має парну кількість очок. Гравці подають і приймають у відповідних лівих частинах своїх кортів, якщо подаючий отримав непарну кількість очок.

При парній грі:

- право подавати має переходити почергово;
- жоден гравець не має подавати позачергово, приймати позачергово, або приймати дві почергових подачі в одній і тій же грі.

Судді на корті, та їх рішення:

Суддя на вищій підпорядкований, і діє, під керівництвом головного судді.

Суддя на подачі переважно призначається головним суддею, але може бути відсторонений суддею на вищій, після консультації з головним суддею.

Лінійних суддів переважно призначає головний суддя, проте лінійний суддя може бути відсторонений суддею на вищій після консультації з головним суддею.

Рішення суддів на майданчику вирішальні щодо тих ігрових моментів, за які вони відповідають. Якщо судді не можуть прийняти рішення щодо моменту, за який вони відповідають, то суддя на вищій може прийняти особисте рішення по цьому питанню; якщо і він не в стані це зробити, призначається „спірний”.

Суддя може оголосити спірний момент і зупинити гру в декількох випадках: - коли гравець зробив подачу, а його суперник не був готовий до неї; - обидва суперники одночасно порушили правила; - волан розламався в польоті або застряг у сітці; - суддя не бачив чи попав волан в корт. В даних ситуаціях гравці починають розіграш спочатку.

Рекомендована література

Основна:

1. Кривоपालцев В. Я. Бадмінтон для всіх / Кривоपालцев В. Я. – Київ, 1985. – 64 с.
2. Лифшиц В. Я. Бадмінтон / Лифшиц В. Я., Галицкий А. В. – 2-е изд., перераб., доп. – Москва : Физкультура и спорт, 1984. – 176 с.
3. Марков О. Бадмінтон / Марков О. – 3-е изд., перераб. и допол. – Москва : Физкультура и спорт, 1966. – 144 с.

4. Рыбаков Д. П. Основы спортивного бадминтона / Д. П. Рыбаков, М. И. Штильман. – 2-е изд., доп. – Москва : Физкультура и спорт, 1982. – 176 с.
5. Смирнов Ю. Н. Бадминтон : учеб для ин-тов физ. культуры / Ю. Н. Смирнов. – Москва : Физкультура и спорт, 1990. – 159 с.
6. Смирнов Ю. Н. Бадминтон : учеб. для вузов / Ю. Н. Смирнов. – 2-е изд., исправ. и доп. – Москва : Советский спорт, 2011. – 248 с.

Допоміжна:

1. Келлер В. С. [Деятельность спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях \(ДСВКС\) единоборств и игр](#) / В. С. Келлер // Педагогика. Психология. Сб. – Москва, 1980. – С. 116–117.
2. Лифшиц В. Я. Бадминтон / Лифшиц В. Я., Галицкий А. В. – Москва : Физкультура и спорт, 1976. – 144 с.
3. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Ф. В. Музика, М. Я. Гриньків, Т. М. Куцериб. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
4. Скрипко А. В. В игре стремительный волан / Скрипко А. В., Шульман В. С. – Минск : Полымя, 1990. – 144 с.
5. Подчос З. До питання виникнення та історичного розвитку бадмінтону / Подчос З., Каратник І., Пітин М. // Проблеми и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях : материалы II Междунар. электрон. науч. конф. / под ред. Ермакова С. С. – Харьков; Белград; Красноярск, 2006. – С. 197–200.
6. Каратник І. В. Вплив нових правил в бадмінтоні на підготовку спортсменів / І. В. Каратник, В. В. Мудра // Сучасні проблеми розвитку теорії і методики спортивних ігор : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 2010. – С. 22–25.
7. Каратник І. Бадмінтон на Олімпійських іграх 1992–2012 років / Каратник Іван, Горлова Лариса, Тодорук Владислав, Мудра Віра // Проблеми формування здорового способу життя молоді : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. студ., магістр. та асп. / за заг. ред. Сіренко Р.Р. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2015. – С. 232–238.
8. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / Келлер В. С., Платонов В. М. – Львів : Українська спортивна асоціація, 1993. – 269 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
2. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
3. Ігри : анот. трьома мовами бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 24 с.
4. Федерація настільного тенісу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uttfc.com.ua/>
5. European table tennis union [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.ettu.org>
6. International Table Tennis Federation: Home [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.ittf.com/>

7. Федерація тенісу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://ftu.org.ua/>
8. Федерація бадмінтону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://fbubadminton.org.ua/>
9. Ukrainian badminton federation [Electronic resource]. – Access mode:
<https://ubf.com.ua/>